

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Nr. 7455 Scol.

Notificare oficială.

Avându-se în vedere numărul cel însemnat al candidaților de învățătorie, cari încă nu au făcut esamenul de calificățiune învățătoresc, apoi și numărul acelor, cari au a face esamen de emendare său de repetițiune, prin această în mod estra-ordinariu se ordină facerea esamenului de calificățiune învățătoresc la seminariul nostru archidieceșan pedagogico-teologic. Terminul esamenelor se pune pe ziua de 28 Decembrie, 1901 st. v. și cele următoare.

La aceste esamene sunt de a se observa întru toate dispozițiunile din Regulamentul pentru facerea esamenului de calificățiune învățătorescă la institutul pedagogic al archidieceșei gr. or. române din Transilvania.

Se observă espres că în terminul acesta pot face esamen de emendare și acei candidați, cari au fost respinși din 1 său 2 obiecte la esamenul din Iunie a. c.

Cererile pentru admitere la esamenul acesta, instruite cu toate documentele recerute și în original acuse, au să fie înaintate aici până inclusive 30 Novembre a. c. st. v.

Aceste dispozițiuni consistoriale se publică pe calea această celor interesați, spre știre și conformare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 30 August, 1901.

Consistoriul archidieceșan.

Anarchismul.

Sibiu, 16 Septembrie n.

Știința medicală n'a fost în stare să salveze viața presidentului Statelor-Unite Mac-Kinley.

Rana cauzată de glonțul al doilea, care n'a putut fi îndepărtat din corpul presidentului, a devenit mortală în urma complicațiunilor născute mai târziu, și cel-ce mai nainte purta numele Mac-Kinley și era president al Statelor-Unite, astăzi nu mai este, pentru-că în noaptea

de Vineri spre Sâmbăta a adormit în domnul.

Asasinul și cei de o gândire cu el și-au ajuns deci scopul, pentru-că un nou șef de stat a fost îndepărtat din lumea această pe cale silnică, prin asasinare.

Justiția americană își va face datoria față de atentatorul selbătăcit și față de complicitii sei; ear' regretele în-tregei lumi civilizate vor petrece la mormânt pe noua jertfă, căcută sub armele anarchismului, — și cu acestea lumea pôte-că va trece la ordinea zilei, până la un nou atentat isprăvit din partea anarchistilor și până la căderea unei noue jertfe, alăsă ca țintă din partea lor.

Dar' nu va fi bine dacă se va trece la ordinea zilei cu prea mare ușurătate asupra înfiorătoarelor acte ale acestor asasini, numiți anarhisti. Omenimea e plină de grôză de i-prăvile acestor monstri, eșiți din frământările sociale ale veacului espirat, și cere luarea de măsuri energice în contra înmulțirii lor și în contra libertăților de cari se mai bucură pe unele locuri.

Nu pôte fi lăsat nimeni în perfectă libertate să incendieze și să omóre, lăudându-se apoi că o face această în numele libertății. Nu pot fi tolerați în societatea omenescă lăpădăturile, cari n'au nimic comun cu omul, ci numai cu animalele cele mai sêlbătice.

Și greșala e, că până acum a fost tolerați, și s'au bucurat de toate libertățile posibile, tocmai în statul în care au isprăvit ultima lor crimă: în Statele-Unite.

Când s'a lansat în Europa ideia ținerii unui congres internațional pentru a se stabili în comună înțelegere măsurile de lipsă și planul de a face pe viitoriu imposibil anarchismul, — tocmai Statele-Unite au luat poziție contrară. Guvernul de acolo a refuzat participarea la congres, care în urma acestui refuz a și fost contramandat, sau amânat. Pentru-că se zicea așa: înzadar ia Europa la gônă pe acești monstri scârboși, dacă America îi primesc cu brațele deschise.

Cu toate acestea o controlă severă și o supraveghiere energetică s'a introdus în Europa din partea tuturor statelor în cari anarchismul avea aderenți, și urmarea a fost că toți au trecut apele și s'au refugiat în statele din America, unde n'au fost prizoniți, nu numai, dar' aveau deplină libertate să țină întruniri publice și să facă propagandă pentru lătrăia ideilor și principiilor lor scrintite.

Astfel America a ajuns să fie cuibul anarchismului, pentru-că de acolo se pun toate la cale, în urma organizării ce există întră cei-ce fac parte din această bandă.

În urma tragicului eveniment cu omorirea presidentului Mac-Kinley ar fi deci numai corect, și forte de dorit, ca America să nu mai dea adăpost și ospitalitate anarhiștilor, ci să i iee la gônă tot așa cum i-a luat Europa. Ținerea unui congres mare internațional în chestia anarchismului se impune acum de nou, și cele întemplate la Buffalo vor face sigur, ca Statele unite să nu mai iee poziție contrară, ci să contribuie și coopereze și ele la stîrpirea cu desăvârșire a acestei secte scârboșe, devenită rușinea veacului luminei, în care trăim.

Țarul la Danzig.

Întrevederea Țarului cu împăratul Wilhelm al Germaniei s'a întâmplat Mercuri la Danzig. Când s'a apropiat vasul rusesc, care aducea pe Țarul, Împăratul Wilhelm i-a eșit în cale cu două yachuri împărătesci și astfel întâlnirea s'a făcut pe apă. Țarul a fost primit forte cordial de către Wilhelm, care l'a îmbrățișat de multe-ori. Cei doi monarhi au schimbat apoi vizite pe bordul vaselor Hohenzollern și Standard, și în urmă au vizitat vasele germane. S'au întreținut cu prințul Henric. După prânz Maiestățile Lor au stat până la orele 11 pe Yachtul Standard pentru a admira splendida iluminăție a vaselor germane și rusesci. Țarul a remis personal dlui de Bülow ordinul sfân-

tului Andreiu, ear' contele Lambsdorf a primit ordinul Meritului. Țarul a numit pe împăratul Wilhelm comandant al regimentului de dragoni din Narvo, unul din celebrele și vitezele regimente rusesci, pe când împăratul Wilhelm a numit pe Țarul comandant al regimentului 2 de gardă, căruia i-a dat numele Țarinei.

„Asociațiunea.”

Raportul general al comitetului central.
(Urmare.)

IV. Biblioteca Asociațiunii.

A. Biblioteca proprie. Conform inventariului, biblioteca „Asociațiunii” la finea anului expirat a numărat 3944 opere în 5613 tomuri, 4203 broșuri și 22 harte, față cu 3796 opere în 5398 tomuri, 4028 broșuri și 22 harte, dela finea anului 1899; prin urmare biblioteca s'a sporit în decursul anului 1900 cu 148 opere în 215 tomuri și 175 broșuri.

B. Depositul de cărți menite spre vânzare parte în favorul fondului general al „Asociațiunii”, parte unele în favorul școlii civile de fete a „Asociațiunii”, și altele destinate a se distribui de aici gratuit, numără 27 publicațiuni în 4260 tomuri și 3672 broșuri.

Biblioteca proprie s'a sporit și în anul expirat mai ales în urma relațiilor de schimb legate cu diferite societăți științifice și literare din patrie, și prin donațiunea făcută „Asociațiunii” de ereții răposatului jude de tribunal Ioan Bădău.

Prin cumpărare s'a sporit biblioteca cu 17 opere în 29 tomuri și 3 broș. și s'a continuat completarea colecțiunii de ziare.

Dintre publicațiunile periodice au intrat la bibliotecă în anul 1900 următoarele: „Biserica și școala” din Arad, „Bunul Econom” din Orăștie, „Controla” din Timișoara, „Convorbiri literare” din București, „Erdély” din Cluj, „Erdélyi Muzeum” din Cluj, „Ethnographia” din Budapesta, „Familia” din Oradea-mere, „Fôia diecesană” din Caransebeș, „Fôia pedagogică”, din Sibiu, „Fôia poporului” din Sibiu, „Fôia școlastică” din Blaj, „Gazeta Transilvaniei” din Brașov, „Hunyadmegyei tört. és régészeti társulat évkönyve” din Deva, „Letopis Matije srpske”

FOIȘORĂ

Rostul vieții.

— Cugetări —

de

Leo Tolstoi.

Scopul, finalul scop al vieții omenesci în această lume vremelnică și teritorială nemărginită, nu e dat omului să-l caprindă cu mintea sa cea mărginită. Dar' rostul vieții omenesci, adică: pentru ce trăiesc omul și ce trebuie să facă, — e un lucru pe care omul trebuie să-l înțeleagă, tot așa cum muncitorul trebuie să știe, că menițiunea sa într-o fabrică mare care este?

Rostul vieții omenesci reșede, — întru cât viața pôte fi cuprinsă cu mintea omului, — în înțelegerea împărăției dumnezeiești, aici pe pământ; adică: în cooperarea la înlocuirea, întocmirea egoistice și imprudente, basată pe ură și volnicie, a vieții, cu o organizație socială, basată pe iubire, frățietate, libertate și înțelepciune.

Mijlocele pentru ajungerea acestui scop, adică răspunsul la întrebarea că omul ce trebuie să facă, — reșede în aceea ce ne spune

noul testament, și pe ce se basază întrăga lege și toate actele profeților: „fă altora aceea ce vrei să-ți faci și ție altii”.

Răspunsul e forte simplu, cum se vede, dar' nu e destul de clar; pentru-că atât firea noastră animalică, cât și educația noastră și falsele noastre vederi religioase, ne-au obicinuit cu ideea, că rostul vieții nu e acela de a servi lui Dumnezeu și omenilor, ci de a căuta fericirea noastră personală. Și fiind-că ne-am îndatnat a trăi numai pentru noi și pentru fericirea noastră personală, ne cade greu a trece scopul vieții noastre dela interesele proprii la serviciul cu care datori suntem dumnezeirii. Dar' ori-cât de greu se ne cadă, lucrul e posibil; și cu cât mai bine ne obicinui cu el, cu atât mai natural ni-se pare, cu atât mai vârtos, că deodată cu împlinirea voinței dumnezeiești atingem și cea mai înaltă fericire personală, care era considerată mai nainte de scop al vieții noastre. Sau cum se zice în scriptură: „Dacă veți avé împărăția ceriului și dreptatea, toate veți avé”!

Purtând o viață personală umblăm să dăm de fericirea personală, și când astfel lucrăm, nu ne întâlnim nici cu fericirea și nu promovăm nici întemeierea împărăției cerești; ba lucrăm tocmai în contra ei. Dacă însă căutăm să punem mâna pe împărăția

cerască și pe dreptate, ne vin și celelalte toate, adică fericirea, presupunând, firesce, că noi sub fericire nu înțelegem anumite bunuri așteptate, ci comori sufletești, cum e: liniștea, libertatea, bucuria.

Experiența ne învață, că o viață care se aibă de scop numai împlinirea voinței dumnezeiești, e forte cu puțință. Și dacă și nu pôte omul să trăiască totdeauna astfel, pôte să aibă totuși unele momente, și încă cele mai bune momente, de așa viață. Ear' acum, dacă băgăm aici și rostul vieții, omul tot mai mult va începe să trăiască astfel. Și cu cât mai des trăiesc omul astfel, cu atât mai bine va simți el bucuriile vieții și rațiunea de a fi dată viața. Și atunci va fi îndemnat și împins spre viață.

Scopul vieții?... Un astfel de scop nu există și nu pôte exista. Nici o știință nu-l pôte descoperi. Legea direcțiunii? Calea vieții?... Da! Aici răspunde religionea. Filosofia, dacă vrei. Și răspunde așa, că ne arată toate căile greșite, cari nu stau în bună armonie cu singurul drum adevărat. Prin aceea, că neagă căile false și greșite ne arată și ne luminază singurul drum adevărat. Din departe se vede pe drumul acesta cutare și cutare lucru, și se ved și scopuri mai apropiate, pe cari ni-le arată știința. Nici-odată

însă știința nu ne va arăta drumul însuși! Nici-odată.

Mi-am pus și-mi pun întrebarea, dacă din slăbiciune sau din neputință îmi subordonez rațiunii viața întrăga, și caut răspuns la întrebare. Dacă viața mea era una cu rațiunea, dacă eu aș trăi în completă armonie cu legile lumii, — atunci sigur că nu mă gândeam peste tot la această. Dar' trebuie să spun, — fără a da vre-o importanță acestei întrebări, — că acestea sunt fantasterii, cari se nasc forte ușor în mintea omului.

Eu mi-am închipuit lucrul astfel: legea vieții organice e lupta; legea vieții conștie și prudente e bunăînțelegere, iubirea. Din viața organică, din viața luptei se nasc viața prudentă, unită cu cea dintâi.

Scopul e evident. Lupta trebuie nimicită, pentru-că se-i iee locul — pacea. Întâiu numai întră omeni, mai târziu întră omeni și animale, și în fine întră animale și plante.

Acesta e scopul pe care mi-l'am croit eu, dar' nu pun preț pe el. Știu prea bine că nu e numai atâta. Numai direcțiunea căii îmi este de importanță, pentru-că e de absolută încredere. Dar' pentru-ca cărarea să fie sigură, se cere, ca omul să calce pe ea cu întrăga sa ființă.

(Va urma).

din Neoplanta, „Lumina” din București, „Noua Revistă Română” din București, „Patria” din Cernăuți, „Poporul” din Budapesta, „Revista Economică” din Sibiu, „Revista Ilustrată” din Șoimș, „Revista politică e letteraria” din Roma, revista „Tinerimea Română” din București, „Századok”, din Budapesta, „Tageblatt” din Sibiu, „Telegraful Român” din Sibiu, „Történelmi Tár”, din Budapesta, „Tribuna” din Sibiu, „Tribuna poporului” din Arad, „Turul” din Budapesta și „Unirea” din Blaj.

Gratuit s’au trimis și în anul 1900 publicațiile Academiei magh. de științe din Budapesta și ale Academiei române din București.

Depozitul de cărți de o parte a crescut prin biblioteca populară a „Asociațiunii” Nr. 1., de altă parte a scăzut în decursul anului 1900 în total cu 293 tomuri și 431 broșuri, între cari 243 tom. și 418 broș. dăruite, 26 tom. date în schimb și 24 tom. și 13 broș. vândute.

V. Despărțimintele Asociațiunii.

Societatea noastră a fost întemeiată pentru două scopuri nobile; să cultive literatura românească și să promoveze cultura poporului. Ajungerea acestui din urmă scop s’a creșut a fi mai cu puțință prin mijlocirea despărțimintelor, cari — fiind mai multe și mărginite la un cerc mai restrâns — pot veni mai des în contact cu poporul și pot mai ușor cunoaște trebuințele culturale ale acestuia. Pentru acest motiv organizarea temeinică a despărțimintelor a fost obiect de preocupățiune al tuturor comitetelor cari au stat în fruntea Asociațiunii.

Durere însă, că toate silințele de până acum nu au fost de ajuns pentru a pute astăzi spune, că activitatea despărțimintelor nu mai lasă mult de dorit. Trebuie să fim, nu e vorba, mulțumiți, căci față de trecut suntem în progres, după cum am constatat și în raportul nostru trecut. În câteva despărțiminte se lucră cu plan și cu răbdare, putem zice și cu succes, dar în multe locuri activitatea se reduce la ținerea unei adunări cercuale, încolo nimic. Ei, și barem dacă cu ocaziunea acestora s’ar aranja astfel de lucruri, cari să agite spiritele — în înțeles cultural — timp mai îndelungat. Un concert, o prelegere economică, o expoziție de manufacturi țărănești sau de altă natură, inaugurarea unei biblioteci populare sau distribuirea de cărți scrise pe înțelesul tuturor, sunt tot atâtea mijloce, cari lasă reminiscențe binefăcătoare în inima poporului.

Din toate acestea numai prelegerile publice se cultivă mai estins. Sunt însă adunări cercuale, la cari nici barem o disertație nu se cetesce, ci se mărginesc la citirea raportului anual și darea unei scurte socoteli. Atât raportul despre activitatea comitetului cercual, cât și rațiociniul cassei sunt lucruri prevădute în statutele Asociațiunii; prezentarea lor este indispensabilă. Fiind ele însă de un conținut mai sec, pertractarea lor se se mărginesc la strictul necesar, ear’ partea principală a adunării cercuale să reside în prelegeri și festivități culturale, cari sunt mai atrăgătoare pentru masa poporului și mai potrivite a populariza Asociațiunea și scopurile culturale, reprezentate de ea.

Ce împedecă nu odată reușita adunărilor cercuale, ce împedecă adese participarea mulțimii la adunările noastre culturale, este obiceiul de a încassa taxe în ocazia aceasta. Procedura este — ce e drept — normată în statute și regulamente; dar înscenarea încasărilor se poate face în așa fel, ca ea să nu fie jignitoare pentru public. Mai practic și mai folositor ar fi, dacă toate categoriile de taxe s’ar încassa înainte de adunarea cercuală și în această ocazie s’ar raporta numai despre rezultatul încasărilor. Felul acesta de procedură s’a probat, s’a dovedit de practic.

Tot aici credem a fi locul a suleva și următoarea chestiune.

Am esperiat, că unele despărțiminte an de an își țin adunările cercuale seu numai în centrul despărțământului său în câteva comune alternativ. Găsim, că este contra intereselor Asociațiunii, înțelegem interesele culturale, ear’ nu pe cele materiale, ca despărțământul să se întrunească tot numai în o comună. Ar fi bine, ca adunările cercuale să se țină pe rând în toate comunele despărțământelor, fără considerare la rezultatele ma-

teriale, ci numai scopurile culturale avându-se în vedere. E de lipsă deci, ca fie-care despărțământ să-și facă un plan, dela care să nu se abată decât obvenind motive serioase.

Am ținut să relevăm toate acestea pentru motivul, că nimic nu pôte fi mai potrivit pentru arătarea defectelor noastre de organizare și procedură, de cât raportul anual, ce este a se prezenta adunării generale. Raportul anual ajunge în mâna tuturor membrilor Asociațiunii și astfel toți au ocaziune a cunoaște ideile, de cari ar trebui să fim conduși, dacă e să progresăm; și astfel toți pot să-și spună cuvântul lor pentru îndreptarea neajunsurilor și pentru introducerea unor lucruri folositoare.

Ne măgulim și de astădată a crede, că exemplul dat de unele despărțiminte și cuvintele noastre vor avea efectul dorit, și mișcarea noastră culturală va străbate în toate colțurile locuite de Români și va cuprinde în valurile sale pe toți cei-ce limbă românească grăesc.

Din datele ce ni-au sosit până la încheierea acestui raport, constatăm, că despărțimintele Asociațiunii au 42 agenturi comunale și 54 biblioteci populare (mai multe ambulante).

Nu putem încheia acest capitol fără a releva o împrejurare, ce ne dă speranțe cu privire la o activitate mai intensivă a despărțimintelor. E fapt, că adunările generale din ultimii ani toate au avut un splendid rezultat, atât din punctul de vedere material cât și mai cu samă moral. Meritul revine despărțimintelor, conducătorilor acestora, cari au arangiat festivități culturale, ce pentru ani de-a rândul vor forma o plăcută amintire în acele părți, și au știut să provoace adevărat entuziasm pentru scopurile Asociațiunii.

(Va urma.)

Revistă esternă

Intâlnirea de la Danzig. Vineri la amiază s’au încheiat festivitățile de la Danzig, date în onorea țarului. Joi totă ziua și Vineri până la amiază au trecut în continue bucurii de tunuri; în aceste două zile și-a ținut flota germană manevrele, cu cari țara a fost foarte mulțumită, ceea-ce a și comunicat flotei prin împăratul Wilhelm. Vineri la amiază țarul a plecat apoi la Kiel, unde l’ aștepta soția-sa.

*

† **Mac Kinley.** Vineri după amiază starea sanitară a presidentului *Mac Kinley* s’a întors spre rău. Speranțele medicilor de a-l scăpa de moarte nu s’au realizat; fapta ucigașă a lui Czolgosz și-a primit în fine rezultatul fatal. *Vineri noaptea* *Mac Kinley* a răposat.

A avut agonie teribilă, care a durat dela 5 ore după amiază până noaptea la 2 ore 35 minute. Ultimele cuvinte i-au fost: Dzeu cu voi, Dzeu cu noi toți! Împlinescă-se voia Lui!

Azi cadavrul va fi dus la Washington și acolo va fi pus pe catafalc. Mărtea a provenit din brantul ranei cauzate de glonț.

*

Satisfacție rusă României. Se raportează din București, că ministrul-president Sturdza a primit telegramă de la consulul român din Ismail, de cuprinsul, că comandantul escadreii rusești de acolo, cum și comandantul celor cinci torpilori și comandantul garnisonei împreună cu doi ofițeri de stat major au fost osândiți la câte 30 zile arest de oadaie; după împlinirea acestei osânde comandantul garnisonei va fi transferat la Irkuck, ear’ cel al escadreii va fi transferat la Vladivostoc.

Acosta va să însemne pedepsirea tuturor ofițerilor, cari — afirmative, fără ordin de mai sus — acum e luna făcuseră o mică demonstrație de escadră la Galați și Ciglina, în apropiere de portul de țărnă al bastimentelor române. Adecă *satisfacție României din partea guvernului rusec*. Ear’ pentru-ca satisfacția să fie și mai deplină, generalul *Constantinovic*, comandantul diviziunii din Basarabia, va face vizită generalului *Baicoianu*, comandant al corpului de armată de la Galați.

Cât pentru brațul Chilia al Dunării, decurg tratative între ministerul de externe rusec și între cel românesc, și anume, pe baza protocolului de Londra din 1883; care

în pct. 7 dispune, ca brațul Chilia după ce atinge teritoriul rusec și românesc, sub supraveghearea comună a Rusiei și României stă sub aceleași norme ca și brațul Sulina, având aceste două state obligământul să deie în fie-care an comisiei europene pentru navigația Dunării deslușirile necesare asupra circulațiunii.

Prețurile grâului.

(Urmare).

Emulația țărilor străine.

Sunt țări europene, cari produc mai mult grâu, de cât le trebuie lor. Astfel e: Ungaria, Rusia, România, Serbia, Bulgaria, Turcia, cari prisosul grâului lor și-l vând, în formă de grâu ori făină, țărilor cari nu produc atâtea de cât au lipsă pentru nutrire. Altfel de țări sunt: Anglia, Franța, Germania, Elveția, Italia, Spania, Portugalia, Belgia, Danemarca, Olanda, Suedia-Norvegia și Austria. Țările avisate la import de grâu sunt totdeauna în mare majoritate, și nici că ar pute să-și împlinescă lipsele în acosta privință, dacă n’ar fi țările de peste mări: America de nord, Canada, Argentina, India, apoi statele africane și cele australiane, cari prin ajutorul vapoarelor de mare spedeză în Europa atâtea grâu, în cât stau să ne copleșescă. Pot să-și facă, pentru-că mult timp încă mai pot să cultive grâu în pământ nou, fără să aibă trebuință de a gunoi pământului și fără să le coste multă osândeală și cheltueli cultivarea; și astfel pot să-și vândă grâul cu mult mai eștin de cât noi. Ca un potop a buit în Europa mulțimea de grâu american, în cât agricultorii indigeni, pe lângă prețurile acestora, au trebuit să deie bancrot. Acosta stare de lucruri foarte multe state europene n’au voit să o suferă și au introdus vămi pe cereale, adecă după fie-care mază metrică, trecută peste graniță, cel care a adus o trebuia să plătiască vamă 1—6 fl., după cum era satorit în legea țerei. De sine înțeles, că dacă o țără ore-care e avisată să importeze grâu din țări străine și dacă acest grâu are să treacă peste vr’o barieră de vamă, prețul lui se scumpește cu atâtea, cât i-a fost vamă. Și din acosta se pôte explica și împrejurarea, că grâul are acum două feluri de prețuri. Prețul din țările apărute prin vămi, și prețul din țările fără vamă.

Să facem o privire asupra prețurilor de la 1 August 1901 înocoi în țările cari au vamă, și în cele fără vamă.

În țările cu bariere de vamă:

Germania (vamă 2 fl. 10 cr.) 10 fl. 80 cr. — 11 fl.

Franța (vamă 3 fl. 30 cr.) 9. fl. 45 cr.

Italia (vamă 4 fl.) 13 fl.

Spania (vamă 5 fl.) 14 fl.

Budapesta (vamă 90 cr.) 8 fl. 35 cr.

În țările fără vamă.

Anglia 8 fl. 25 cr.

New-York 7 fl. 47 cr.

Tunis (grâu môle) 8 fl. 60 cr.

Tunis (grâu tare oțelos) 9 fl. 25.

Din acestea vedem deci, că prețul grâului în Budapesta e numai așa de mare ca cel din Londra, — pe când în Londra nici nu e vamă, ș’apoi trebuie să nu pierdem din vedere nici aceea, că grâul din piațele Londrei e cu 1 fl. la maza metrică mai rău de cât al nostru.

Astfel deci, vamă noastră, care e 1 fl. 80 cr. la m. metrică, respective față cu Serbia numai 90 cr., există numai pe hârtie și nu a urcat prețul grâului nici cu o părluță barem.

Prețurile din Spania, Italia, Germania și Franța s’au urcat binișor pe urma vânilor.

Agricultorii din țările avisate la import au cerut neconținut, ca guvernul să statorască pe grâu vamă așa de mare, în cât grâul să pôte avé preț normal, adecă atâtea, cât se restituie agricultorului cheltuelile și să-i deie și câștigul meritat al muncii sale. La început acosta mergea cam greu, fiind-că i-se opunea industriașii, argumentând că în modul acesta pentru ei ca consumenți se scumpește pâinea. În același timp însă uitaseră să iee în considerare, că de dragul apărării industriei: ce mare vamă au să plătescă toate produsele industriale aduse din străinătate și prin acosta ce mult sunt scumpele acelea. Pentru un suman plătim 15—20 fl., pe când dacă nu ar fi vamă pe postavuri, prețul lui ar fi numai 7—8 fl. Pentru un plug de fer plătim 30—32 fl., pe când dacă nu ar fi vâ-

mult, l’am puté căpeta pe preț de 20 fl. Și astfel sunt scumpe cu vamă toate produsele industriale, munca industriașului astfel e ocrotită și apărută, — și acum întrebăm, cum cutéză industriașii să împedecă realizarea dorinței agricultorilor, ca și produsele lor să fie apărute cu vamă? Ori munca grea, cu sudori de sânge, a agricultorului nu merită ocrotire din partea statului? Agricultorul nu mai să ostenească și să deie bancrot, — dar’ pentru aceea totuși el să fie contribuente de căpetenie al statului, el să deie pentru apărarea patriei acesteia cei mai mulți soldați, — dar’ când e vorba de ocrotire din partea statului, pentru a se feri și el, atunci se năpustesc asupra lui meseriașii, să nu strice starea lucrului. Firesce, țeran, aceea i altceva... el pôte să plătescă.

În cele mai multe state opoziția acosta a industriașilor a fost învinsă, și rënd pe rënd statele au introdus vamă pe cereale, și unde le-au introdus, acolo le urcă așa de sus, ca ocrotirea agricultorilor, a tălpii țerei, să fie completă.

La noi numai o nemernică vamă de 90 cr., există. Acosta vamă trebuie să o urcăm și noi, — dacă voim, ca grâul nostru să aibă prețuri bune.

Reuniunea economică regnicolară voescă, ca în contractele comerciale ce sunt a se renoi în 1903, vamă pe grâu să fie satorită cu 3 fl. în aur, sub care să nu fie ertat a scărița față de nici o țără străină. Dacă, cu ajutorul lui Dumnezeu, se va puté isbuti cu acosta, atunci grâul nu va mai avé prețuri așa de miserabile, cari acum sunt pricina la multe miserii și neajunsuri. Atunci economul va prinde și el putere, ca după secetă câmpul, și bunăstarea agricultorilor va ridica cu sine bunăstarea întregii țări; dór’ aproape toți după munca agricultorului trăesc.

Pe lângă acosta însă mai trebuie delaturate încă și alte pedeci. Una dintre acestea e cea amintită în punctul al doilea.

(Va urma.)

Chestiuni școlare.

Convocare.

Adunarea generală din acest an a Reuniunii învățătorilor rom. gr.-or. dela școlele confesionale din diecesa *Caransebeșului*, conform §. 17 din statute și a decisiunii din ședința comitetului Reuniunii, ținută la 11/25 August a. c. se convoca în *Făget* pe zilele *Sâmbătă, Duminecă și Luni, la 29, 30 Septembrie și 1 Octobie st. v.* (12, 13, 24 Octobie st. n.) a. c.

La acosta adunare se invită: a) P. T. Domni membri fondatori, ordinari, ajutători și onorari ai Reuniunii. b) P. T. Reuniuni învățătoresci române. c) Toți iubitorii de înaintarea școlilor și a învățământului poporului nostru român.

Programul adunării: Duminecă, în 30 Septembrie.

Ședința I. (Înainte de amiază). 1. La 8½ ore dimineața toți membrii Reuniunii se întrunesc în localitatea școlii rom. din *Făget*, de unde în corpore merg și asistă la celebrarea s. liturgii, împreunate cu chemarea Duhului sfânt. 2. La 10 ore deschiderea adunării. 3. Prezentarea raportelor și a altor exhibite incurse. 4. Alegerea comisiunilor. 5. Disertații.

Ședința II. (După amiază la 4 ore). 6. Dare de seamă asupra Abcedarului compus de membrul inv. St. A. Alexandru din Sredistea mică. Referent: George Jondrea.

Luni, în 1 Octobie.

Ședința III. (Înainte de amiază). 7. Raport asupra operatului membrului G. Jondrea intitulat „La revisiunea fondului regnicolar inv. de pensiune”. Referent: Traian Lința. 8. Referadele comisiunilor. 9. Defigerea locului pentru proxima adunare generală. 10. Propuneri. 11. Alegerea funcționarilor și a comitetului Reuniunii pe a. 1901/2. 12. Alegerea comisiunii pentru autenticarea protocolului. 13. Încheierea adunării.

Boeșă-montană, din ședința comitetului, ținută la 11/24 August 1901.

Patriciu Drăgălină
președinte.

Ioan Marcu
notar general.

Pentru primirea, încortelarea și distragerea participanților s’a stabilit următorul program al comitetului local din *Făget*:

„Curs complet de caligrafie”, de D. V. Dacianu, profesor de caligrafie și desen la liceul „Alexandri” din Galați (România). Pe lângă modele de caligrafie cursivă, rondă, batardă, germană și lapidară, cuprinde: istoricul caligrafiei și *portretul prințului Carol al României*, căruia e dedicată lucrarea. Editura librăriei Negoescu și Maniș în Galați. Prețul 2 cor. 50 fileri.

Nr. 552 prot.

[204] 1—1

Nr. 613/1901.

[197] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Preaveneratul Consistoriu archidieceșan sub dno 30 Iunie a. c. Nr. 5283 epitr. se va da în întreprindere **zidirea școlii din Orda de sus**, pe calea licitațiunii publice verbale minuende, ce se va ține în cancelaria Oficiului parochial din Orda de sus, *Duminecă la 23 Septembrie (6 Octobrie) a. c. la 2 ore d. a.*

Prețul de strigare e 6100 cor., dela care licitanții au a depune vadiu de 10%.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedé ori-când la oficiul parochial din Orda de sus.

Sebeș, 30 August (12 Septembrie) 1901.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 424/1901

[198] 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a *Prihodiște* cu filia *Tătărești*, se escrie concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în cõla B. pentru întregirea dotațiunii preoțesci dela stat.

Concurenții au a-și așterne suplicele, instruate în ordine, subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Brad, la 11 August, 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 526—1991.

[199] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a *Boiu*, se escrie prin acêsta concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cõla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiuni se pot primi dela comitetul parochial și dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele instruite conform legilor, subscrisului oficiu protopresbiteral, în terminul indicat, și a se presenta în vre-o Duminecă seu sêrbătoare în biserică spre a cânta respective a celebra și cuvênta.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Orêștiei în conțelegere cu comitetul parochial.

Orăștie, 10 August v. 1901.

Vasile Domșa
protopresbiter

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de paroch în parochiile de clasa a III-a: 1. *Buru* cu filia *Trăscău*. 2. *Lunca*. 3. *Ocolișul-mic*. 4. *Orești*. 5. *Sălciva de jos*. 6. *Subpêtra*, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi de paroch sunt cele fasonate în cõla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiunile mai speciale, despre parochii și împrejurările locale, se pot lua în fața locului dela comitetele parochiale, eventual dela acest oficiu.

Concurenții au a-și trimite petițiunile concursuale subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis și se pot presenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminecă ori sêrbătoare în parochia, pentru carea au concurat, spre a cânta respective a celebra și a cuvênta.

Ofenbaia, în 14 August, 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Lupșii, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Vasile Gan
protopresbiter

Nr. 906—1901.

[201] 2—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a *Bârghiș*, protopresbiteratul Agnietei, se deschide prin acêsta de nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cõla B. pentru întregirea dotațiunii preoțesci dela stat.

Reflectanții la acest post au sê-și așternă cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis și a se presenta în vre-o Duminecă seu sêrbătoare înaintea alegătorilor spre a cânta, respective a celebra și cuvênta.

Oficiul protopresbiteral al tractului Agnietei în conțelegere cu comitetul parochial din Bârghiș.

Nocrichiu (Ujegyház) în 24 August, 1901.

Nicolau Moldovan
protopresbiter.

Maria Cunțan

POESII

se pôte procura cu prețul de 1 cor. 50 fil.

Librăria Tipografiei archidieceșane.

Școlile de musică Kaiser în Viena își încep acum anul al 28-lea școlar. Institutul renumit, care e cercetat anual de circa 400 candidați din monarhie și străinătate, ofere ocașiune de a învêta tôte soiurile musicale, precum și pregătirea pentru **esamenul de capelmaistru** și pregătirea pentru **esamenul de stat ces. reg.** pentru postul de profesor de musică la seminarii și școle medii (precum și pentru conducerea de școle private de musică) în Viena și Praga. În timp scurt au depus 59 candidați de ai institutului esamenul de stat, cea mai mare parte cu distincțiune. Institutul mai are **cursuri pentru instrucțiunea teoretică epistolară**, precum și **cursuri speciale și feriale de învêțatori**. Prospecte detaliate se trimit la cerere prin cancelaria școlară. Wien VII/1, Zieglergasse Nr. 29. [203] 1—2

Dela **Librăria Tipografiei archidieceșane în Sibiiu** se pôte procura

Bustul lui Șaguna

— vârsat în gyps —

cu prețul de **3 corõne**.

La **Librăria archidieceșană** se află spre vîndare următoarele icõne:

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărimea 56/68 cm.: simple 21 cor., fine 27.40 cor., tórte fine 39.20 cor.

Mărimea 63/79 cm.: simple 27.40 cor., fine 39.20 cor., tórte fine 48.40 cor.

Mărimea 74/100 cm.: simple 39.20 cor., fine 48.40 cor., tórte fine 70 cor.

Mărimea 82/120 cm.: simple 48.40 cor., fine 70 cor., tórte fine 98 cor.

Mărimea 110/140 cm.: simple 67.20 cor., fine 89.60 cor., tórte fine 117.60 cor.

In **Tipografia archidieceșană** a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânteii

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul si Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . .	fl. —.85
jumătate pânză . . .	1.05
în piele roșie . . .	1.25
Ediția fină în piele neagră . . .	2.
piele chagrin . . .	2.60
în mătase . . .	3.85

Se află de vîndare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiiu.

La **Librăria Tipografiei archidieceșane în Sibiiu** se află de vîndare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la șcõla superiõră de comerț.

Prețul 2 corõne.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană**:

APOSTOLUL

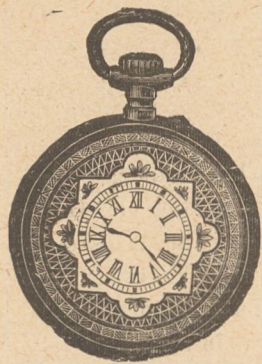
— cu litere latine —

cu binecuvêntarea **I. P. S. Domn Ioan Metianu**, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Orolõge de pãrete și deșteptãtõre dela 1 fl. 50 cr. în sus.

* Numai marfã bunã și solidã. *

* Prețuri eftine, garanție conscientiõsã. *

Orologiu de dame de argint veritabil, mărime 30 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni, aceeași calitate, mărime 50 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni seu de dame, aceeași calitate, cu capac dublu, 7 fl. 25 cr.

JULIUS ERÖS

SIBIIU

Strada Cîsnădiei Nr. 3.

Cel mai mare deposit de orolõge, juvaericele, aurării și argintării din Transilvania recomandă eftin și bun tôte produsele ciasornicăriilor, juvaergiilor și opticeilor.

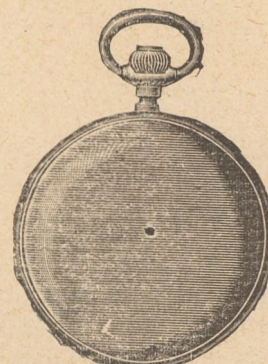
Potire, cruci, cãdelnițe, cãdele pentru altar, etc., tacãmuri și vase de masã cu prețurile originale de fabricã.

Cercei, inele, broșe și brãcelele cu seu fãrã petri scumpe.

Inele de cãsătorie gata în ori-ce mărime.

Cãdouri de nuntã și botez potrivite cu prețurile cele mai eftine.

[113] 10—30

Orologiu de domni remontoir de nickel, 50 mm., cu 3 capace tari 4 fl. 25 cr.

Același cu cutie de oțel oxidat în negru 4 fl. 40 cr.

Același deschis, cu sticlă de cristal 3 fl. 50 cr.

Lanțuri de argint veritabil dela 1 fl. în sus. Lanțuri de aur veritabil dela 9 fl. în sus. Orolõge deșteptãtõre de nickel dela 1 fl. 60 cr. în sus. — Se trimite pe lãngã rambursã; ce nu corespunde se schimbã imediat seu se trimit banii înapoi.

Reparaturi de orolõge se eșecutã bine și eftin.